

რ ე ვ ა ზ

ე პ ა ბ ა ლ ა ბ

საქართველოს მთავრობის

ოფიციალური
ცოდნა

თანამედროვე ქართული ლიტერატურის კლასიკოსის, რუსთავე-
ლის პრემიის ლაურეატის, რევაზ მიშველაძის შემოქმედება კარგა-
ხანია მსოფლიო ლიტერატურის ორგანულ ნაწილად იქცა.

„საქართველოს მაცნე“ გამოსცემს პროზის დიდოსტატის რევაზ
მიშველაძის რჩეულ თხზულებათა ოცდახუთტომეტულს.

მკითხველი ამ ტომების წაკითხვისას ადვილად დარწმუნდება, რომ
მწერლის უანრულად უალრესად მდიდარ ნაწერებში ჩანს არა მარტო
საქართველოს პრობლემები, არამედ ქართული სარკმლიდან დანა-
ხული მსოფლიოც.

2013

დ რ ა მ ა ც ე რ ვ ი ს

ცოდნა

X VI

გამოცემის „საქართველოს მაცნე“

სულთმობრძავ პოეტს, თითქოსდა, ციდან ჩამოფრენილი,
კედელზე ანგელოზებად გამოსახული მარო მაყაშვილი თა-
ვისთან უხმობს.

...სცენის სიღრმეში ჯვარზე გაკრული ქრისტე მოჩანს.

ტერენტი საფლავის ბორცვიდან წამოიმართა და მისკენ
გარბის.

ძლივს მიაღწია. განგაშის მუსიკა... ცდილობს ჯვარცმი-
დან ჩამოხსნას ქრისტე. ამოაძრო ერთი ლურსმანი, მეორე...
ქრისტეს ნაწამები სხეული ანგელოზებმა ძირს დაუშვეს.
ტერენტი ჯვარს გაეკრა.

ფარდა

მარტი, 2005 წ.

ნიმუში გიორგი

ხილვა პირველი

კაპადოკია.

განთიადის ცისფერ ციაგში ვიოლინოს სევდიანი ჰანგის თანხლებით ნელ-ნელა იკვეთება კონუსისებური კირქვის ბორ-ცვებში გამოკვეთილი უძველესი ქალაქი-სამლოცველო.

მზე ამოდის და ქალაქი ცოცხლდება.

მიმოდიან ბერები, დერვიშები, ნახევარად დავრდომილი მლოცველები, ბრძები, მეძავები, სხვადასხვა აღმსარებლობის მოქალაქენი...

ყველა თავის ფიქრს, თავის საზრუნავს შეუშეყრია.

უცებ ცა მოიქუფრა.

თითქმის დაბნელდა და ისეთი ქარიშხალი ამოვარდა, გაქ-ცეულ მოქალაქეებს ლამის ტანსაბურავი შემოახიოს. ხეები ისე ირწევიან, თითქოსდა მიწიდან ფესვებიანად უნდა ამოთხ-აროს გრიგალმა.

ამ ორმოტრიალში ელვა ზოგჯერ თვრამეტ-ცხრამეტიოდე წლის ქალიშვილს და ჭაბუქს გაანათებს ხოლმე.

ისინი მედგრად ებრძვიან დელგმას.

ხან ხელიხელჩიდებულნი მოემართებიან. ზოგჯერ დაკარ-გავენ ერთმანეთს და მერე ისევ პოულობენ.

გრიგალის სტვენა-ლრიალს ცხენთა ფლოქვების ცემა და თქარათქური ერევა.

აქა-იქ გაკრთებიან შუბოსან-ფაროსანი რომაელი მხედრები. ხალხი მათ გაურბის.

აშკარაა, რომაელები ვიღაცას ეძებენ.

ჩვენი გმირები – ნინო კაპადოკიელი (შემდგომში „წმინ-და ნინო“) და გიორგი (შემდგომში „წმინდა გიორგი“), კვლავ ლონივრად უძალიანდებიან სტიქიას და ცდილობენ, ლეგიონ-ერთა თვალთაგან შეუმჩნეველნი დარჩნენ.

ისინი ხელჩიდებულნი წინ-წინ მოიწევენ.

ლეგიონერებმა შეამჩნიეს გიორგი.

ნინომ ამაოდ სცადა გადაფარებოდა მეგობარს, ძუძუმტეს და ნათესავს.

დელგმამ იმატა.

შუბოსანმა ჯარისკაცებმა წაიყვანეს გიორგი, რათა ტლანქ და უხეშ დამპყრობელ ჯარისკაცად გამოზარდონ.

ნინო ჯვრით ხელში მარტო განაგრძობს გზას.

ერთმანეთს სცვლიან ვიოლინოს ხმა, მწყემსები...

ნინოს სიმტკიცე ვერაფერმა გატეხა.

ნათდება.

ნინო მიდის ჯვრით ხელში.

ბნელდება.

ნინო ისევ მიდის.

სახეზე და მაღლა შემართულ ჯვარზე არაამქვეყნიური შუქი ადგას.

ისევ ფათერაკი.

მიწა იძრა!

წივილ-კივილი, საქონლის ბლავილი.

ტორტმანებს მიწა.

ტბები ნაპირს გადმოდიან.

მთები მიწის წიაღში ინთქმებიან.

თითქოსდა ქვეყანა იქცევა.

ნინო მაინც მოდის.

სტიქია ნელ-ნელა ცხრება.

ნინო ქვაზე ზის.

ყვითელი შუქი ელვრება თმებზე, მხრებზე, ხელებზე.

დელგმა-მიწისძვრაში ტანსაცმელი შემოხევია.

ჯვარიც არსად ჩანს.

წუხს ნინო.

სადლაც ვაზი დაქანდა.

მიირბინა, მოტეხა ჯერ ერთი ტოტი, მერე – მეორე.

განათებულ ქვამდე მოიტანა.

კაუიანი ქვით თმები შეიჭრა და თავისი თმებით შეკრა ჯვარი.

ზეალიმართა ნინო და ჯვარიც ზეასწია.

ქალწულის თმებით შეკრულ ჯვარს ღვთიური შუქი შე-
მოადგა.

შორს თოვლიანი მთები ჩანს.

ნინო ზეალმართული ჯვრით ხელში გზას აგრძელებს.

სილვა მეორე

იმპერია თავისი არსებობის უკანასკნელ დღეებს ითვლის.
ქვეყნად მდიდრის მიერ ღარიბის ჩაგვრა, მექრთამეობა, უზ-
ნეობა გამეფეხულა.

ამას თან ერთვის დამპყრობელთა თარეში.

ყოველი კუთხიდან მოისმის მოთქმა-გოდება, ანიოკების,
ძარცვა-გლეჯის მაუწყებელი ხმები.

სცენაზე გამორბიან სასოწარკვეთილი ადამიანები.

რომაელი ჯარისკაცები ერთმანეთზე გადაბმულთ მათრახის
ცემით მიერეკებიან.

დევნილთ არ სურთ საკუთარი კერის მიტოვება (ქართუ-
ლი ისტორიის მოტივი), უძალიანდებიან, უკან გარბის ზოგი,
იჭერენ და კვლავ ტყვეთა შორის აბრუნებენ.

ზარი და ზრიალი ისმის ქვეყნად.

შველა არსაით ჩანს.

ლეგიონერთა თვითნებობა უსამანოა.

წმინდა გიორგი ფერმკრთალი სახით და გაცრეცილი ტუჩე-
ბით გამოირჩევა ლეგიონერთაგან. ჯარისკაცის შუბი და ფარი
უპყრია, მაგრამ დამსჯელ ექსპედიციაში არ მონაწილეობს.

შეძრნუნებულია დამპყრობელთა სიმკაცრით და სისასტიკით.

აგერ, ვიღაც დავრდომილს მათარიდან წყალი დაალევინა.
ეგერ, საპყარ მოხუცს მხარში ამოუდგა და გზის გაგრძელე-
ბაში უშველა.

უზნეობის, ჩაგვრის ქარავანი გზას მაინც აგრძელებს.

მოდის ორი ლეგიონერი ნაძარცვი ნივთებით სავსე ფუთე-
ბით მხარზე.

მათ ტირილით მოსდევენ გაძარცვულები.

წმინდა გიორგი მძარცველ ჯარისკაცებს წინ გადაუდგა.
ერთმა შუბი მოუღერა.

გიორგიმ ფარი შეაგება, შუბი წართვა და იმდენი იმარჯვა,
რომ ნაძარცვი პატრონებს დაუბრუნა.

„თამამ ლეგიონერს“ ჯარისკაცები ეჭვით და ზიზლით უც-
ერენ.

ჩაიარა ტყვეთა ქარავანმა და სცენაზე კვლავ გამოჩნდნენ
ლეგიონერები.

ამჯერად თითო ჯარისკაცს თითო ან ორ-ორი დედიშობილა
ქალი „უმშვენებს“ მხარს.

გაიმართა ორგია-ლრეობა.

სელიდან ხელში გადადის თასი და სურა, ღვინო და ქალი...

წმინდა გიორგის სახეს ხან ერთ კუთხეში გაანათებს რამპის
შუქი, ხან – მეორეში.

ვერ აუტანია ეს ამაზრზენი სინამდვილე.

ბოლოს ველარ მოითმინა, შევარდა ცოდვილთა და უზნეო-
თა ლრეობის არენაზე, ააყირავა ყველაფერი, ქალები წიოკით
მიმოიფანგნენ, ლეგიონერებმა შუბები მოიმარჯვეს, სადაცაა
ცოდვა დატრიალდება და ამ დროს ბუკის ხმა, დაფდაფების
ცემა მოისმის.

იმპერატორი დიოკლეტიანე მობრძანდა.

მას მხარს უმშვენებს დედოფალი ალექსანდრა, მთავარი
ვაზირი მაგნეტიოსი და, რა თქმა, ამალა.

ლეგიონერებმა ერთმანეთზე გადაბმული დევნილები და მო-
ქალაქენი თითქმის ძალით დააჩიქეს.

ჯარისკაცები ცალ მხარეს ჩამწკრივდნენ.

დიოკლეტიანემ ბრბოს მედიდურად ჩამოუარა. მერე თავის
ტახტზე დაჯდა და მარჯვენა ხელი ზეალმართა.

თითქოს ნიშანი მისცესო, მაგნეტიოსმა და იმპერატორის
მაღალჩინოსნებმა გაშალეს პლაკატები.

ნახატებზე ჩანს წითლად გადახაზული (ესე იგი, უარყოფილი,
აკრძალული) ქრისტე და ასევე წითლად გადახაზული ჯვარი.

ხალხი გმინავს, ძრნის.

დიოკლეტიანეს ეს ახალი ბრძანება იმის მაუწყებელია, რომ ყველა ქრისტიანი უნდა განადგურდეს.

წყევლისა და უარყოფის ამ სახელმწიფო რიტუალს ის მოჰყვა, რომ ქრისტეს გამოსახულებიანი ნახატები და ჯვრები ხელისუფლების წარმომადგენლებმა ცეცხლში მოისროლეს.

კოცონი წითლად ბრიალებს.

გაისმის სულისშემძვრელი, საგანგაშო მუსიკა.

უეცრად ავანსცენაზე გიორგი აღიმართა.

ერთიმეორის მიყოლებით მოიცილა ზუჩი, ფარ-შუბი, ბექ-თარი, ცეცხლს ქრისტეს ჯვარი გამოსტაცა და ორივე ხელის მაღლა შემართვით იმპერატორ დიოკლეტიანეს და მის რაზმს მტკიცე პროტესტი განუცხადა.

ხალხმა ამოიგმინა.

დიოკლეტიანე გაშრა.

ლეგიონერის ამგვარ სითამამეს არ ელოდა.

დედოფალ ალექსანდრას ლამის გული წაუვიდა.

მაგნეტიოსი წამოდგა, მრისხანედ დააჩერდა გიორგის.

მაგნეტიოსის ხმა კულისებიდან:

„— ვინ ხარ შენ?!“

გიორგის პასუხი კულისებიდან:

„მე მონა ვარ ქრისტესი, ღმრთისა ჩემისა და მსასოებელი მისი. საკუთარი ნებით წარვმდგარვარ თქვენ წინაშე, რათა ვე-წამო ჭეშმარიტებისათვის!“

დიოკლეტიანეს ხმა კულისებიდან:

„რაი არს ჭეშმარიტება?!“

გიორგის ხმა კულისებიდან:

„თავად ქრისტეა ჭეშმარიტება! დევნილი თქვენ მიერ!“

დიოკლეტიანე წამოდგა და მცველებს ანიშნა.

ორი მცველი გიორგის გვერდით ამოუდგა და ხელები გადაუგრიხა, მესამემ შუბი შემართა და მკერდში აძგერა ურჩ ქრისტიანს.

მოხდა სასწაული:

შუბი გაიღუნა წმინდა გიორგის მკერდზე.

ლეგიონერმა მეორე შუბი აიღო და ახლა უფრო ღონივრად დასცა დატყვევებულს.

შუბი ისევ გაიღუნა.

დიოკლეტიანე მიუახლოვდა მეაბოხეს.

თვალებში ჩახედა.

მერე ზურგზე ხელები დაიწყო და სწრაფად გავიდა.

ამალა მიჰყვა.

ჯარისკაცებმა დატყვევებული წმინდა გიორგი ხელჯოხების ცემით წინ გაიგდეს.

ხილვა მესამე

რომაელ ლეგიონერებს თეთრმოსასხამიანი, ნაცემ-ნაგვემი, სამოსშემოფლეთილი წმინდა გიორგი მიჰყავთ.

აბუჩად იგდებენ, დასცინიან.

სცენის შუაგულში შეაჩერეს.

გიორგის მარცხენა ხელი მარჯვენა იღლიასთან მიატანინეს, მარჯვენა ხელი კი – თვალთან.

რიგრიგობით ურტყამენ იღლიაში, რაც ძალი და ღონე აქვთ.

დარტყმისაგან ირყევა, ტორტმანებს გიორგი. ხუთიოდე ჯარისკაცი ცერა თითით უჩვენებს, აბა, თუ გამოიცნობ ვინ დაგარტყაო.

წმინდა გიორგი ყოველთვის ზუსტად გამოიცნობს ხელის დამრტყმელ ავაზაკს, ჯარისკაცი უარის ნიშნად თავს აქნევს და ახლა სხვა ურტყამს არაქათგამოცლილ პატიმარს.

მოპრძანდა დიოკლეტიანე თავისი ამალით.

მაგნეტიოსმა ხელი შემართა.

წმინდა გიორგი წელსზემოთ გააშიშვლეს და იატაკზე დააგდეს.

ჯარისკაცებმა ხარის გამხმარი ძარღვები მოიმარჯვეს და მორიგეობით სცემენ გიორგის.

ტყვე ცემისაგან იკლაკნება, მაგრამ ვაჟკაცურად იტანს დარტყმებს.

ჯალათები დაიღალნენ.

გიორგი მკვდარივით, უძრავად წევს პირალმა.

დიოკლეტიანემ ხელი შემართა, იგი დარწმუნებულია, რომ გიორგი ცემით შემოაკვდათ. ხალხი გმინავს.

ყველანი გიორგის დაჰყურებენ.

ნაცემი წმინდანი ჯერ ხელებზე წამოიწია, მერე – ცალ მუხლზე, მერე წამოდგა და ჯერ ხალხს გადასახა პირჯვარი, მერე – დიოკლეტიანეს და მის ამალას, მერე ჯალათებსაც და თვითონაც გადაიწერა პირჯვარი.

დედოფალი აღელვებული, აცრემლებული შეჰყურებს ამ სცენას.

დიოკლეტიანეს ბრძანებით სცენაზე უზარმაზარი ბორბალი შემოიტანეს.

ბორბალს ქვემოთ ფიცარნაგი ჩანს, რომელზეც ბასრი შუბის წვერებია დამაგრებული.

ჯალათებმა გიორგი ასწიეს, ბორბალზე დააწვინეს და თოკებით აკრავენ. წმინდა გიორგის ერთ-ერთი ლეგიონერი მეგობართაგანი დედოფალ აღექსანდრასთან მიიჭრა და სთხოვა, ნუ ჩაიდენენ ასეთ სისასტიკეს. იქნებ აპატიონ წმინდა გიორგის „დანაშაული“.

დედოფალი ხელს ჩასჭიდებს მთხოვნელს და დიოკლეტიანესთან მიიყვანს.

ტირანი უარის ნიშნად თავს აქნევს.

მისი ნება ურყევია; წმინდა გიორგი უნდა დაისაჯოს.

ჯალათებმა ბორბალი წელ-წელა დაატრიალეს.

გიორგის წარბიც არ შეუხრია.

ხალხი გმინავს ბორბლის ყოველ შემოტრიალებაზე.

გიორგის სხეული ალესილ შუბთა წვერებით იჭრება-ისერება.

საშინელებას თვით რომაელი ჯარისკაცებიც ვერ უძლებენ, ზოგიერთი მათგანი თავს შეაბრუნებს.

მხოლოდ დიოკლეტიანე და მაგნეტიოსი შესცეკრიან კუჭად წამებას.

ხალხის ზმუილი და ზარის, გოდების გრგვინვა-მუსიკა

ერთმანეთშია არეული. დიოკლეტიანე ბორბლის დამტრიალებლებს დირიჟორივით ანიშნებს – უფრო ჩქარა და ულმობლად დაატრიალეთო.

ბოლოს დიოკლეტიანემ ხელი შემართა. ბორბალი გააჩერეს, წმინდა გიორგის დასერილი ცხედარი ჩამოხსნეს და ძირს დაასვენეს.

უეცრად ჩამობნელდა და ჭექა-ქუხილი ატყდა.

დამსჯელები და ამალა თვალებზე ხელს იფარებენ ელვა-ჭექისაგან თავდასაცავად.

დელგმა წამით შეჩერდა და ზეციდან სინათლის თვალისმომჭრელი ჩქერალი სვეტად ჩამოიღვარა წმინდა გიორგის ცხედარზე.

ციური შუქი ანათებს წაწამებ ცხედარს, და ზეციდან ღვთის ხმა მოისმის:

„მხნედ იყავ, გიორგი! ნუ გეშინის! მაგრად დექ! შენთან არს ღმერთი!“

დაჩოქილი ხალხი პირჯვარს იწერს.

წმინდა გიორგი წამოდგა თეთრკვართოსანი, მთელი თავისი ბრწყინვალებით და დიდებულებით.

დიოკლეტიანე მკვდრეთით აღმდგარს მიუახლოვდა, დააკვირდა და რა დარწმუნდა, რომ წამდვილად წმინდა გიორგია, საშინელი ხარხარით იქეთ-აქეთ მიაწყდა.

წმინდა გიორგი თითქმის შეშლილ იმპერატორს ნელ-ნელა უახლოვდება.

უკანდახევისას დიოკლეტიანემ რაღაცას ფეხი წამოჰკრა და წაიქცა.

დაცემული გველივით იკლაკნება.

უკან-უკან გაჩორჩდა და მაგნეტიოსთან ერთად გიუური ხარხარით გაიქცა.

დედოფალი აღექსანდრა მივიდა, დაჩოქა და კალთაზე ემთხვია წმინდა გიორგის.

წმინდა გიორგიმ წამოაყენა იგი და პირჯვარი გადასახა.

ქრისტიანად მოქცეული დედოფალი და მისი ამაღლა გადიან. ბნელდება.

წმინდა გიორგი ავანსცენაზე დგას – მაყურებლისკენ ზურგ-შექცეული და ეჩვენება:

სცენის სილრმეში ისრაელის რომაელი გამგებელი პილატე მოჩანს, იქეთ-აქეთ უდგას ორი ტყვე. ერთი მათგანი თმანვერგაბურძგნული ყაჩალი ბარაბაა, მეორე – თავზე ეკლისგვირგვინდადგმული ქრისტე.

მოსამართლე პილატეს ორივე მათგანისთვის მაჯაში ხელი ჩაუვლია და ხალხს შეჰყურებს.

კულისებიდან გაისმის ხალხის ლრიალი:

„ბარაბა! ბარაბა! ბარაბა!“

– ქრისტე?! – კითხულობს კულისებიდან პილატეს ხმა.

– ჯვარს აცვი! ჯვარს აცვი! ჯვარს აცვი! – მოისმის ხალხის ულმობელი განაჩენი.

ჰეროდემ ბარაბას ხელი ასწია. ამით ხალხს ანიშნა, ბარაბას ვათავისუფლებო, თვითონ კი ხელი დაიბანა.

წმინდა გიორგი მაყურებლისკენ შემოტრიალდა – გაოცებული და გაოგნებული.

ნამით ბნელდება.

ისევ განათდა სცენის სილრმე და ახლა წმინდა გიორგი სამ ჯვაცმულს ხედავს.

შუაში ქრისტეა. იქეთ-აქეთ ორი ყაჩალი.

ჯვარზე გაკრულნი ხსნას ამაოდ ეძებენ და ამაოდ ელიან.

ორმა ლეგიონერმა ლერნამის ლეროს ძმრით გაჟღენთილი ჩვარი წამოაცვა, ძალით ჩათხარეს ქრისტეს პირში.

ეს უკვე წამების აპოთეოზია.

ქრისტე ჯვარისგან ხელ-ფეხის აწყვეტას ცდილობს, მერე თავს აიღებს და ზეცას განწირულის ყვირილით შეაზანზარებს.

„ელი! ელი! ლამა საბაქთანი!“

(ქართულად ნიშნავს „ლმერთო, ლმერთო, რატომ მიმატოვე?“).

მუსიკის გრგვინვა-გრიალში წმინდა გიორგი ერთხელ კიდევ

შემობრუნდა მაყურებლისაკენ, ცრემლები ღაპალუპით ჩამოსდის. ცდილობს, ყურები დაიცოს, მაგრამ ექო უფრო და უფრო იმეორებს:

„ელი! ელი! ლამა საბაქთანი!

ელი! ელი! ლამა საბაქთანი!“

რომაელი ლეგიონერები მოვიდნენ და წმინდა გიორგი ისევ დააპატიმრეს, მაგრამ ამჯერად ცემა-გვემით არ მიჰყავთ. რაღაცნაირი პატივისცემითაც კი ეპყრობიან. ჩანს, უკვე ბევრმა ირწმუნა წმინდა გიორგის ძალა და სიმართლე.

წმინდა გიორგი აპოლონის ბომონში, კერპთა ტაძარში შეჰყავთ.

ტაძარში რამდენიმე კერპია აღმართული – აპოლონის, ჰერაკლეს, დიონისეს, ზევსის და სხვათა და სხვათა.

დიოკლეტიანებ მხარზე გადადო ხელი წმინდა გიორგის და თავის კერპებს წარუდგინა; აქაოდა თაყვანი ეცი ამ კერპებს, ნამდვილ ღმერთებსო.

წმინდა გიორგიმ უცერემონიოდ მოიცილა იმპერატორის ხელი.

ჯერ წინ წავიდა, კერპებთან ახლოს მივიდა, მერე უკან დაიხია და ორივე ხელი ზეაღმართა. მაჟორული, გრგვინვის მსგავსი მუსიკა.

ხდება სასწაული! კერპები ერთმანეთის მიყოლებით პირქვე ეცემიან, ძირს ცვივიან და იმსხვრევიან.

გაგიუდა დიოკლეტიანე.

ხან თავის დამსხვრეულ კერპებს მივარდება და პატიებას სთხოვს, ხან წმინდა გიორგის მივარდება და შეჭმას უპირებს. ბოლოს მაგნეტიოსს მივარდება და ჯერ გიორგის უთითებს, მერე ყელში გამოისვამს ხელს, ანიშნებს, გაიყვანეთ და ახლავე თავი მოჰკვეთეთო.

ცნობისმოყვარე ხალხი მოზღვავდა.

ციდან დაღვრილი სინათლის შუქზე გაჰყავთ წამებული წმინდა გიორგი თავის მოსაკვეთად.

ისმის ქერუბიმთა გალობა.

ხილვა მეოთხე

საქართველო.

გორაკები, ბორცვები, ბორცვებზე ჯვრიანი ეკლესიები ჩანს შორს.

ლურჯი ციაგი ანათებს სცენას და გოდების ქართული მოტივი ისმის.

დაწოებილი, დავრდომილი, დაცემული, სასონარკვეთილი ადამიანები მიმოფანტულან სცენაზე.

ზოგი მხართებოზე წამოწოლილა და სიკვდილს ელის.

ზოგი ყავარჯენზე დაყრდნობილი მათხოვრობს.

ზოგს მამაპაპური ხმალი მოუტანია, მაგრამ ქარქაშიდან ჩაჟანგებული ხმლის ამოღებას ამაოდ ცდილობს.

რამ დათრგუნა, რამ დააცვედნა ეს ხალხი ასე?

ხსნის იმედი დაუკარგავთ.

აქა-იქ კოცონს შემოსხდომიან ქართველები და რაღაცას ბჭობენ, მაგრამ ისინიც შეშინებულნი ჩანან.

დროდადრო კულისებიდან ავი მუსაიფი და მბრძანებლური ხმები ისმის.

შემოვარდებიან მათრახის ტკაცუნით დამპყრობლები, აგრეთვე ძლიერნი ამა ქვეყნისანი, „რომელთაც სული მიუყიდიათ დამპყრობელთათვის“... შიშსა და ძრწოლაში ჰყავთ მთელი ქართველობა.

დავრდომილთა წინაშე შავმოსასხამიანი უცნობი გამოჩნდა.

ყველამ ყურადღება მიაქცია.

უცნობმა შავი მანტია გადაიგდო და თეთრი მოსასხამით აღიმართა დაჩაგრული ხალხის წინაშე.

იგი, რა თქმა უნდა, წმინდა გიორგია. დაწოებილ-დაცემულნი ნელ-ნელა წამოიმართნენ.

წმინდა გიორგიმ ხმალი იშიშვლა და კულისებისაკენ გაიშვირა.

ამით ქართველებს ანიშნა: გამხნევდით, გამაგრდით, შეებრძოლეთ მტერს, მე თვითონ წაგიძლვებითო უსამართლობის წი-

ნააღმდეგ ბრძოლაში. შავი, რუხი, ნაცრისფერი დავრდომილი ქართველები იმედის შუქზე ზე აღიმართნენ.

ყველას არაჩვეულებრივი წათელი დაადგა სახეზე.

თეთრად შემოსილი მხოლოდ წმინდა გიორგია. იგი წინ მიუძღვის ქართველთა ლაშქარს.

მოისმის ბრძოლის ყიუინა და მხედრული სიმღერა.

ბნელდება.

ღამეში მოჩანს, როგორ მიიკლაკნება შურისმაძიებელ ქართველთა ქარავანი.

წინ მაშხალით ხელში წმინდა გიორგი მიუძღვის.

უზარმაზარ ლაშქარში თითოეულ მოლაშქრეს პატარა სან-თელი უჭირავს.

ადამიანთა სახეები არ ჩანს.

მხოლოდ სანთლები ანათებს ბნელში ციცინათელებივით.

ხილვა მეხუთე

ფინალი

სცენის სიღრმეში ტბის ღელვისა და გველეშაპის ქშინვის ხმა ერთმანეთში არეულა.

ისეთი მუსიკა ისმის, თითქოს სამყაროს აღსასრული მოახლოვებულა.

სცენაზე რამდენიმე ულამაზესი ასული ჩანს.

ისინი თავიანთ რიგს ელოდებიან.

გველეშაპი რიგრიგობით ყლაპავს ქალწულებს.

მსხვერპლად შეწირულნი ერთად შექუჩდებიან და როგორც კი გველეშაპის ქშენა-ღრიალის ხმა გაძლიერდება, გულში ჩახუტებით, ცრემლით, ტირილით ეთხოვებიან მორიგ მსხვერპლს.

ბოლოს ტბასთან ერთადერთი ულამაზესი ქალიშვილი დარჩა. გამოჩნდა წმინდა გიორგი.

ქალიშვილი წამოხტა და მიეგება.

გველეშაპისკენ ანიშნებს.

წმინდანმა შუბი მოიმარჯვა.

გაიმართა ისეთი ბრძოლა, რომ ცა და ხმელეთი ზანზარებს.
კბილთა ღრუჭიალი, ელვა-ჭექა, სიბნელე-სინათლის მონაცვ-
ლეობა.

თეთრმოსასხამიანი, შუბშემართული წმინდა გიორგი ებრძ-
ვის გველეშაპს.

შეიძლება ზოგჯერ გველეშაპს, მტარვალს (სიმბოლოს) დი-
ოკლეტიანეს სახეც კი ჰქონდეს.

დიოკლეტიანე-გველეშაპი მი და მო აწყდება.

წმინდა გიორგი მარჯვედ აძგერებს შუბს ბოროტ ძალას.

გველეშაპი დიოკლეტიანე სცენიდან პარტერში ჩამორბის,
რომ თავს უშველოს.

წმინდა გიორგი მას პარტერის ხან ერთ კუთხეში უმარ-
ჯვებს, შუბს, ხან მეორეში.

მაყურებელი შეიძლება აწიოკდეს, რადგანაც სიმბოლურად
წმინდა გიორგი მათ შორისაც ებრძვის ბოროტს.

ბნელ პარტერში და მაყორული მუსიკის გრგვინვა-გრიალში
ხან ერთ კუთხეში გაიელვებს წმინდა გიორგის თეთრი კვართი,
ხან – მეორეში.

ბოლოს დიოკლეტიანე – გველეშაპი ისევ სცენაზე ავარდა.

ახლა მას იქნებ დიოკლეტიანეს კი არა, სწორედ გველეშა-
პის სახე ჰქონდეს.

წმინდა გიორგიმ სძლია ბოროტებას, სძლია გველეშაპს და
შუბი აძგერა.

სიხარულის ყიფინა აღმოხდა დარბაზს და საერთოდ გველე-
შაპისაგან გამოხსნილ მთელ კაცობრიობას.

წინ წმინდა გიორგია, რომელსაც განგმირული გველე-
შაპისთვის შუბი ხახაში ჩაურჭვია.

ანგელოზთა გალობის და საყოველთაო აპოთეოზის ხმაზე
სცენის შუაში დაეშვება ფრესკა-თეთრ ცხენზე ამხედრებული
ნათლის გვირგვინით მოსილი წმინდა გიორგი შუბით ხელში და
მიწაზე გართხმული დამარცხებული გველეშაპით.

ტაშის გრიალში სინათლე ხან სცენას ანათებს, ხან – წმინდა
გიორგის ფრესკას.

ფარდა

ქრისტე

სცენარი პანტომიმის თეატრისათვის